

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
30 серпня 2024 року,
протокол № 2

Ректор, голова вченої ради
університету, доктор юридичних
наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК
30 серпня 2024 року
м.п.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Містобудівне право»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право**

РОЗРОБНИК:

старший викладач кафедри трудового, земельного та господарського права, кандидат юридичних наук
27 серпня 2024 року

Ярослав БЛЯХАРСЬКИЙ

СХВАЛЕНО

рішення кафедри трудового, земельного та господарського права
28 серпня 2024 року, протокол № 1

завідувач кафедри,
доктор юридичних наук, професор
28 серпня 2024 року

Іван КОСТЯШКІН

Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент
28 серпня 2024 року

Віктор ЗАХАРЧУК

ПОГОДЖЕНО

рішення методичної ради університету
29 серпня 2024 року, протокол № 1

перша проректорка, голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка
29 серпня 2024 року

Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

Стор.

1.	Опис навчальної дисципліни	–	2
2.	Заплановані результати навчання	–	3
3.	Програма навчальної дисципліни	–	5
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	7
	4.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	– 7
	4.2.	Аудиторні заняття	– 8
	4.3.	Самостійна робота студентів	– 8
5.	Методи навчання та контролю	–	9
6.	Схема нарахування балів	–	9
7.	Рекомендована література	–	10
	7.1.	Основна література	– 10
	7.2.	Допоміжна література	– 11
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	12

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	–	08 Право
2.	Код і назва спеціальності	–	081 Право
3.	Назва спеціалізації	–	спеціалізація не передбачена
4.	Назва дисципліни	–	Містобудівне право
5.	Тип дисципліни	–	вибіркова
6.	Код дисципліни	–	ВДПП 2.2.29
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	перший
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	бакалавр
9.	Курс / рік навчання	–	четвертий
10.	Семестр	–	сьомий
11.	Обсяг вивчення дисципліни:		
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	–	3/ 90
	2) денна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	36
	% від загального обсягу лекційні заняття (годин)	–	40%
	% від обсягу аудиторних годин семінарські заняття (годин)	–	18
	% від обсягу аудиторних годин самостійна робота (годин)	–	50%
	% від загального обсягу тижневих годин:		
	аудиторних занять	–	2
	самостійної роботи	–	3
	3) заочна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	16
	% від загального обсягу лекційні заняття (годин)	–	17,8%
	% від обсягу аудиторних годин семінарські заняття (годин)	–	10
	% від обсягу аудиторних годин самостійна робота (годин)	–	62,5%
	% від обсягу аудиторних годин	–	6
	% від обсягу аудиторних годин	–	37,5%

самостійна робота (годин)	– 74
% від загального обсягу тижневих годин:	– 82,2%
аудиторних занять	– 2
самостійної роботи	– 3
12. Форма семестрового контролю	– залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– ОДПП 1.2.8.Цивільне право; ОДПП 1.2.7.Адміністративне право;
2) супутні дисципліни	– ОДПП 1.2.15. Господарське право
3) наступні дисципліни	– В.081.М.2.14 Правове регулювання девелоперської діяльності; О.081.М.4 Юридичний супровід економічної діяльності
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

Навчальна дисципліна «Містобудівне право» забезпечує формування таких компетентностей відповідно до ОПП «Бакалавр права»:

Загальні компетентності:

ЗК2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, територіальної громади; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні компетентності:

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК17. Здатність визначати особливості правового регулювання суспільних відносин за участю органів місцевого самоврядування.

Результати навчання:

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

PH 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

PH 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

PH 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

PH 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

PH 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

PH 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:	
1. Знання <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>	
1.1)	визначати законодавство, що регулює правовідносини, які виникають у сфері містобудування;
1.2)	знати основні поняття, принципи та завдання правового регулювання сфери містобудівної діяльності;
1.3)	знати процедури надання дозвільних документів у сфері містобудівної діяльності;
1.4)	характеризувати особливості проходження встановлених законодавством процедур у сфері містобудування.
2. Розуміння <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>	
2.1)	пояснювати зміст дефініцій основних термінів, які використовуються у містобудівній діяльності; визначати специфіку містобудівного законодавства;
2.2)	характеризувати особливості організації проектних, підготовчих, будівельних робіт, прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта, реєстрації прав на об'єкти містобудування;
2.3)	розуміти особливості регулювання земельних відносин при здійсненні містобудівної діяльності;
2.4)	розуміти специфіку державного контролю, нагляду та управління в містобудівній діяльності;
2.5)	розуміти особливості юридичної відповідальності у сфері містобудування.
3. Застосування знань <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>	
3.1)	аналізувати сучасні проблеми правового регулювання містобудівної діяльності;
3.2)	аналізувати юридичні факти;
3.3)	правильно застосовувати норми права;
3.4)	оформляти документи необхідні для проходження дозвільних та контрольних процедур, розробляти проекти договорів тощо.
4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>	
4.1)	аналізувати зміст містобудівної документації, норм та правил в конкретних

відносинах щодо будівництва нерухомості;
4.2) аналізувати наявні документи та оцінювати перспективи здійснення будівництва нерухомості;
4.3) аналізувати порядок застосування норм права при здійсненні будівництва;
4.4) виділяти головні положення (завдання, пропозиції), закріплені викладені в нормативно-правових актах щодо організації будівництва;
5.5) аналізувати проблеми та перешкоди при здійсненні контрольних процедур у сфері містобудівної діяльності.
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) аргументувати потребу застосування норм містобудівного законодавства;
5.2) встановлювати процедуру юридичного забезпечення будівництва нерухомості;
5.3) виконувати комплекс дій, необхідних для проходження дозвільних та контрольних процедур у сфері містобудування.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) узагальнювати значення правових норм для регулювання відносин у сфері містобудування;
6.2) порівнювати процедури отримання дозвільних документів за різних фактичних обставин;
6.3) узагальнювати значення дотримання норм містобудівного законодавства для забезпечення прав та інтересів суб'єктів містобудування;
6.4) оцінювати перспективи подальшого удосконалення сфери містобудівної діяльності.
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатомірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) оформляти документи, які є необхідні для юридичного супроводу будівництва нерухомості;
7.2) розробляти проекти договорів, актів, протоколів та інших документів для забезпечення договірної роботи у сфері містобудування;
7.3) розробляти схеми застосування норм містобудівного права для найкращої реалізації будівельних проектів.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття та загальна характеристика містобудівного права як галузі права Містобудівне законодавство.

Історико-правові аспекти правового регулювання відносин із здійснення забудови на території України.

Проблеми критеріїв для виокремлення окремої галузі права. Співвідношення містобудівного права з іншими галузями права.

Поняття, предмет та система містобудівного права.

Джерела містобудівного права: поняття, види, класифікація.

Конституція України та закони України як джерела містобудівного права.

Постанови Кабінету Міністрів та відомчі акти як джерела містобудівного права.

Будівельні норми, нормативи та стандарти як джерела містобудівного права.

Основні напрямки реформи містобудівного законодавства в Україні. Проблеми кодифікації містобудівного законодавства в Україні.

Судова практика в містобудівній діяльності.

Тема 2. Поняття і зміст містобудівної діяльності. Суб'єкти та об'єкти містобудівної діяльності, їх правовий статус.

Містобудівна діяльність. Поняття, зміст та основні характеристики.

Поняття суб'єктів містобудівної діяльності. Класифікація суб'єктів містобудівної діяльності. Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у системі суб'єктів містобудівної діяльності. Замовник та девелопер як суб'єкти містобудівної діяльності. Особливості правового становища інвестора, підрядника, проектувальника.

Об'єкти містобудівної діяльності. Види, особливості.

Об'єкт будівництва та об'єкт нерухомості співвідношення понять.

Будівельний майданчик як об'єкт містобудівної діяльності. Співвідношення понять будівельний майданчик та земельна ділянка.

Особливий статус об'єктів незавершеного будівництва.

Капітальний ремонт, реконструкція, перепланування.

Тема 3. Планування забудови територій. Містобудівна документація та її види.

Поняття та значення планування території України та її частин. Становлення законодавства про планування в Україні.

Поняття містобудівної документації в теорії містобудівного права, її види.

Генеральний план населеного пункту. План зонування території (зонінг).

Роль актів планування для здійснення містобудівної діяльності. Правове регулювання складання та затвердження планів населених пунктів. Містобудівний кадастр: поняття, порядок взаємодії із земельним кадастром. Участь громадськості в розробленні документації із планування та зонування території в Україні.

Стандарти та нормативи для розробки містобудівної документації.

Тема 4. Земельні відносини при здійсненні містобудівної діяльності

Особливості застосування земельного законодавства при здійсненні містобудівної діяльності.

Юридичний аудит (Due Diligence) земельної ділянки при здійсненні містобудівної діяльності

Земельна ділянка, територія, будівельний майданчик. Співвідношення понять, їх правова характеристика.

Особливості відведення земельних ділянок під будівництво через земельні торги. Підстави та процедура відведення земельних ділянок під будівництво в безаукціонному порядку. Приватизація земельних ділянок під будівництво.

Застосування державно-приватного партнерства для відведення земельних ділянок під будівництво.

Правове регулювання будівництва індустріальних парків.

Тема 5. Правове регулювання проектування у містобудівній діяльності.

Поняття, зміст і склад проектної документації. Порядок розроблення проектної документації. Категорії складності об'єктів містобудування. Вихідні умови для проектування. Містобудівні умови та обмеження земельної ділянки та процедура їх отримання. Будівельний паспорт.

Технічні умови на будівництво. Статус. Процедура отримання.

Проектна документація. Поняття. Склад.

Порядок розроблення та затвердження проектної документації.

Клас наслідків (відповідальності) об'єктів містобудування.

Правове регулювання сертифікації суб'єктів архітектурної діяльності. Авторський нагляд.

Тема 6. Правове регулювання виконання підготовчих, будівельних робіт та прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта

Поняття підготовчих робіт та особливості їх виконання. Поняття будівельних робіт. Порядок оформлення дозвільних документів на виконання підготовчих робіт.

Порядок оформлення дозвільних документів на виконання будівельних робіт. Авторський та технічний нагляд за будівництвом: поняття, порядок здійснення та вимоги до здійснення.

Поняття введення в експлуатацію об'єктів будівництва.

Процедура введення в експлуатацію об'єктів залежно від класу наслідків.

Введення в експлуатацію самовільно збудованих об'єктів будівництва.

Процедура встановлення тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності.

Тема 7. Державний контроль та управління в містобудівній діяльності

Поняття та значення державного архітектурно-будівельного контролю. Суб'єкти, уповноважені на здійснення державного архітектурно-будівельного контролю та їх повноваження.

Основні принципи державного нагляду (контролю) за містобудівною діяльністю в Україні.

Процедури проведення державного архітектурно-будівельного контролю. Результати державного архітектурно-будівельного контролю: порядок оформлення та правові наслідки. Нагляд у сфері містобудування.

Система органів управління та контролю за містобудівною діяльністю. Правовий статус ДІАМ. Види та порядок здійснення перевірок.

Експертиза проектної документації проектів будівництва та містобудівної документації як форма контролю в містобудівній діяльності.

Види санкцій за порушення містобудівного законодавства.

Тема 8. Особливості інвестиційних та договірних відносин у сфері містобудування

Державне регулювання інвестицій в будівництво. Основні форми здійснення інвестицій в будівництво.

Правове регулювання інвестицій в житлове будівництво. Використання цільових облигацій, фондів фінансування будівництва. Характеристика договірних схем інвестування в будівництво житла, пов'язаних із застосуванням цінних паперів.

Особливості та види договорів, що укладаються у сфері містобудування. Особливості укладення договорів в будівництві. Девелоперський договір.

Тема 9. Юридична відповідальність у сфері містобудування. Правові механізми забезпечення захисту прав фізичних та юридичних осіб у сфері містобудування

Поняття та види юридичної відповідальності за правопорушення у сфері містобудівної діяльності.

Відповідальність підприємств, їх об'єднань, установ та організацій за правопорушення у сфері містобудування.

Органи, які уповноважені розглядати справи про правопорушення у сфері містобудування. Порядок накладення та стягнення штрафів за правопорушення у сфері містобудування

Самовільне будівництво. Процедура притягнення до адміністративної відповідальності в будівництві.

Основні способи захисту прав суб'єктів містобудівної діяльності. Адміністративне оскарження рішень, дій, бездіяльності органів публічної адміністрації у сфері містобудування.

Судовий спосіб захисту прав суб'єктів містобудування. Оскарження рішень дій, бездіяльності органів публічної адміністрації до адміністративного суду.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма

1	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1. Поняття та загальна характеристика містобудівного права як галузі права Містобудівне законодавство.	10	2	2	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 2. Поняття і зміст містобудівної діяльності. Суб'єкти та об'єкти містобудівної діяльності, їх правовий статус.	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	9
Тема 3. Планування забудови територій. Містобудівна документація та її види	10	2	2	-	-	6	10	1	2	-	-	7
Тема 4. Особливості застосування земельного законодавства при здійсненні містобудівної діяльності	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	9
Тема 5. Правове регулювання проектування у містобудівній діяльності	10	2	2	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 6. Правове регулювання виконання підготовчих, будівельних робіт та прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта	10	2	2	-	-	6	11	2	-	-	-	9
Тема 7. Державний контроль та управління в містобудівній діяльності	10	2	2	-	-	6	11	1	2	-	-	7
Тема 8. Особливості інвестиційних та договірних відносин у сфері містобудування	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	9
Тема 9. Юридична відповідальність у сфері містобудування. Правові механізми забезпечення захисту прав фізичних та юридичних осіб у сфері містобудування	10	2	2	-	-	6	10	1	2	-	-	7
Усього годин	90	18	18	-	-	54	90	10	6	-	-	74

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, форми проведення, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає завдання до окремих тем.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими студентами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекцій застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- імітація судового процесу та інші ділові ігри;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань;
- складання окремих процесуальних документів.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) усне опитування на семінарських заняттях;
- 2) оцінювання розв'язку практичних завдань;
- 3) складання окремих видів документів за ситуаційними завданнями;
- 4) захист підготовленого звіту з ІНДЗ.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену з використанням письмових питань та тестових завдань.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нархування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендована література

7.1. Основні джерела

7.1.1. Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996 р. – № 30. – Ст. 141.
2. Земельний кодекс України. Закон України від 25 жовтня 2001 року // Відомості Верховної Ради України, 2002, N 3-4 (25.01.2002), ст. 27.
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003, № 40-44, ст. 356.
4. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №18. – Ст.144.
5. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 р. // Відомості Верховної Ради України, 2010, N 40, ст. 524.
6. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 р. // Відомості Верховної Ради України, 1991, N 47 (19.11.91), ст. 646.
7. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 р. № 3038-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 34. – Ст. 343.
8. Про основи містобудування: Закон України від 16.11.1992 р № 2780-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 52. – Ст. 683.
9. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20.05.1999 р. № 687-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 31. –Ст. 246.
10. Про Генеральну схему планування території України : Закон України від 7 лютого 2002 року N 3059-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, N 30, ст.204.
11. Про забезпечення реалізації Закону України «Про Генеральну схему планування території України : Постанова Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2002 р. N 1291 // Офіційний вісник України від 20.09.2002 — 2002 р., № 36, стор. 45, стаття 1695, код акту 23164/2002.

12. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : Закон України 06.09.2005 р. № 2806-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 48. – Ст. 483. (ст. 1).
13. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України від 19.06.2003 р. № 963-IV // Відомості Верховної Ради України. –2003. – № 39. – Ст. 350.(ст.ст. 1, 6, 7).
14. Про благоустрій населених пунктів: Закон України від 06.09.2005 р. № 2807-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 49. – Ст. 517 (ст. 22).
15. Про затвердження Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2011 р. № 553 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 40. – Ст. 1647
16. Деякі питання функціонування органів архітектурно-будівельного контролю та нагляду від 23 грудня 2020 року <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-funkcionuvannya-organiv-arhitekturno-budivelnogo-kontrolyu-ta-naglyadu-i231220-1340>

7.1.2. Література

1. Brenner M. Offentliches Baurecht. Mit dem Recht der Raumordnung. C.F. Muller, 2020.
2. Prawo budowlane. Komentarz. Pod red. prof Z. Niewiadomskiego. W: C.H. Beck, 2016
3. Бевзенко В. Публічне будівельне право України: посібник. К.: Дакор, 2022.
4. Єрмоленко В. Містобудівне право в системі права України. // Право. Людина. Довкілля. – 2019. № 4. <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Pravo/article/view/law2019.04.010>
5. Ізарова І. Містобудівне право як галузь права / І. Ізарова // Право України. – 2011. – № 7. – С. 229–234.
6. Корнійчук О.І., Алексієвець В.І. Нормативна база будівництва: навчальний посібник. Рівне, 2019. 135
7. Ріпенко А. До питання правового регулювання забудови та благоустрою територій міст України // Право України. – 2010. - № 1. – С.218-222.
8. Стародуб І.В. Законодавство у містобудуванні. Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2011. 127 с.
9. Стукаленко О. В. Адміністративно–правове забезпечення будівельної галузі : Монографія. К. : Центр учбової літератури, 2016.
10. Ступень С.Г., Добрянський І.М., Микула О.Я. Містобудівельний кадастр. Навчальний посібник. Львів, 2003. 187 с.

7.1.3. Додаткові джерела

1. Беломесяцев А. Б. Правові основи архітектури / Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. – К., 2006. – 544 с.
2. Бондаренко І. В. Правове забезпечення діяльності у сфері будівництва: недоліки та шляхи удосконалення / І. В. Бондаренко, Л. М. Доля, І. В. Рогатюк // Київський науково-практичний журнал. – 2003. – № 40–44. – С. 149–159.
3. Віхров О. Організаційно-господарські відносини у галузі будівельної діяльності // Підприємництво, господарство і право. – 2002. - №10. – Ст. 37.
4. Віхров О. Організаційно-господарські правовідносини у галузі будівельної діяльності / О Віхров // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – № 10. – С.34–38.
5. Зауваження до проекту Містобудівного кодексу України. Будівельна палата України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.budpalata.com.ua/_img/files/prop-build-city-codex.doc
6. Ізарова І. Містобудівне право як галузь права / І. Ізарова // Право України. – 2011. – № 7. – С. 229–234.

7. Марусенко Р.І. Деякі аспекти реалізації принципу використання земель за цільовим призначенням // Земельне право України. Теорія і практика. – 2007. - №1. – С. 37-46.
8. Мірошніченко А., Ріпенко А. Будівлі на чужій землі. Теоретичні перспективи, деякі практичні поради // Землевпорядний вісник України. - 2012. - № 2. - С.34-39.
9. Носік В. Самочинне будівництво: поняття і юридичні наслідки // Приватизація землі: закон, практика, проблеми. – 2004. - №4. – С. 24-27.
10. Носік В.В. Право власності на землю в Україні // В кн.: Право власності в Україні: Навч. посіб./ О.В. Дзера, Н.С. Кузнецова, О.А. Підпригора та ін.; За заг. ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової. - К.: Юрінком Інтер, 2000. - 816 с. - С. 432-499.
11. Рибак К.О. Містобудівна діяльність як об'єкт адміністративно-правового регулювання : автореферат дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / К.О. Рибак: Київ нац. Ун-т імені Тараса Шевченка. – К.: 2018. – 18 с.
12. Рибак К.О. Органи публічної адміністрації як суб'єкти містобудівної діяльності: історичний аспект. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юриспруденція». 2016. Вип. 3. Т. 2. С. 15-19.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. <https://www.minregion.gov.ua>
3. <https://diam.gov.ua/>
4. <https://diia.gov.ua/>
5. <https://e-construction.gov.ua/>